

ECOLOGIA VISCUDA

Escrit per Montse Vallmitjana

JAUME Terradas (Barcelona, 1943), catedràtic emèrit d'ecologia de la Universitat Autònoma de Barcelona, és l'autor d'aquest llibre que podem situar entre l'assaig i la biografia de quaranta anys de vida professional. És també una reflexió sobre com ha avançat aquesta ciència relativament jove, com s'ha desenvolupat al llarg d'aquest període, al mateix temps que la metodologia i la tècnica per fer-la possible. És un balanç sobre els temes als quals ha dedicat temps i reflexions, algunes de les quals són plenes de preguntes i d'incerteses, com no podria ser altrament.

El llibre presenta l'evolució de l'ecologia, des dels estudis inicials de fenòmens que tenien lloc en petites superfícies fins als actuals, en què aquests coexisteixen amb altres que abasten la Terra sencera. També ens mostra la manera de treballar dels ecòlegs i els avenços que s'han anat produint en la teoria ecològica al llarg dels darrers trenta anys, que han portat a veure les coses d'una manera notablement diferent de la que imperava a mitjan segle XX. Ha progressat molt en fer-se cada vegada més experimental i quantitativa i en emprar informació d'aparells sofisticats de medicació de variables, així com models per ordinador i, fins i tot, satèl·lits artificials. Terradas i els científics de la seva generació han vist aquest canvis i han intervingut.

Així, el jove Terradas que feia el doctorat als Monegres proveït d'aparells bastant rudimentaris i assecava les plantes al costat del forn de la fonda en què s'hostatjava, inicia la seva especialitat en ecologia terrestre, i amb el temps arriba a catedràtic de la Universitat Autònoma de Barcelona, a formar el seu equip d'ecòlegs, a estudiar conques, a assajar models simulats per ordinador, s'interessa per l'educació ambiental, impulsa els estudis de ciències ambientals i proposa la creació del Centre de Recerca Ecolò-

gica i Aplicacions Forestals (CREAF), del Patronat del qual és ara membre honorari, entre moltes altres activitats.

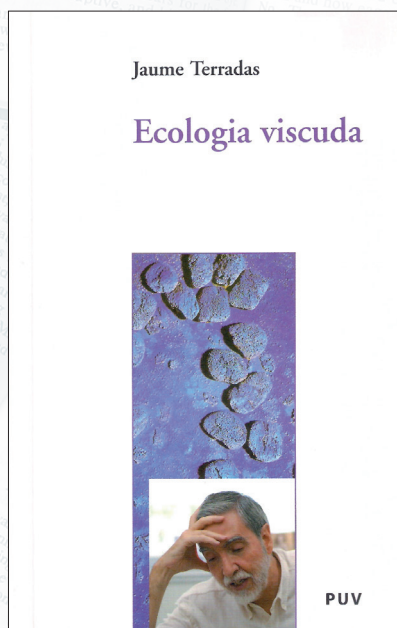
L'autor aborda també qüestions clau, com ara l'encariment dels combustibles fòssils, el canvi climàtic i les conseqüències que en deriven, i el conflicte entre creixement econòmic i medi ambient. S'atura una bona estona en el tema de la biodiversitat, i les dificultats per me-

els incendis forestals i l'escassetat hídrica i què és l'educació ambiental, a la qual Terradas va dedicar molts esforços —el 1975 va ser autor, juntament amb Marina Mir, d'un dels primers materials pedagògics per a escolars i promotor de les primeres escoles de natura.

Terradas ens parla tant de l'ecologia global com de la petita història recent local i personal. Perquè en tingueu una mostra, afegiré que els vint-i-sis capítols estan dividits en cinc parts, que són: «L'ecologia, el medi ambient i la casa per endreçar», «Fent l'ofici», «Cap a l'ecologia global», «Bosc i foc» i «Humans en la biosfera».

És un llibre altament recomanable no solament per a ecòlegs o biòlegs sinó també per a persones interessades en la ciència ecològica, i també en problemes ambientals i en els reptes del futur, que podrien aprendre molt d'aquestes reflexions. La manera com està escrit el fa molt accessible i agradable de llegir. A més a més, ens ofereix frases molt ben trobades a l'inici de cada capítol, recomanació de lectures, poesies de l'autor i informació de pàgines web. Què més es pot demanar?

L'any 1976, l'autor va publicar un primer llibre, en català, *Ecologia avui*, a l'Editorial Teide, en què tractava l'ecologia i el medi ambient. Aquest llibre va ser la Bíblia ecològica de moltes generacions d'estudiants i de professors, per la concisió i la claredat. Era un resum de l'ecologia de l'època. Al llarg de vint anys es va anar reeditant, fins a arribar a 20.000 exemplars, i també es va traduir al castellà. Jaume Terradas diu que no és possible escriure ara un llibret ("llibret" pel nombre de pàgines, no per la seva importància) com aquell. Llàstima. Però crec que, d'una manera diferent, el que tenim entre les mans pot omplir aquest buit. |

Fitxa tècnica

Ecologia viscuda

Jaume Terradas

Publicacions de la Universitat de València

València, 2010

452 pàgines

surar-la i estudiar-la, al mateix temps que va passant llista a diversos aspectes importants i de plena actualitat: extincions, invasions, conservació i paisatge, entre altres.

Mentre anem llegint, repassem des de les zones més desèrtiques fins als boscos tropicals i el medi aquàtic, i ens aturem en l'estudi del metabolisme dels ecosistemes. Ens assabentem de quina ha de ser la gestió dels boscos, què signifiquen